

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 noiembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Elena Covalenco,

Judecători

Liliana Catan,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar și celui suplimentar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul central din 12 ianuarie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, declarate de către inculpatele

Raețcaia Tatiana XXX, născută la XXX, originară din XXX, domiciliată în XXX, cu viza de reședință în XXX

și

Raețcaia Victoria XXX, născută la XXX, originară și domiciliată în XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 12.08.2015 - 12.01.2017;
2. Instanța de apel: 24.06.2017 - 20.09.2017;
3. Instanța de recurs: 23.07.2018 - 14.11.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul central din 12 ianuarie 2017, Raețcaia Tatiana și Raețcaia Victoria au fost recunoscute vinovate de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.311 alin.(1) și art.312 alin.(1) Cod penal și liberate de răspundere penală, pe motivul expirării prescripției de tragere la răspundere penală.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea, în mod solidar, de la Raețcaia Tatiana și Raețcaia Victoria în beneficiul lui Spirin Denis, a prejudiciului moral în mărime de 10000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10000 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Raețcaia Tatiana, la data de 29 octombrie 2013, aflându-se la sediul Inspectoratului de Poliție Botanica, mun.Chișinău, fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru denunț calomnios conform art.311 Cod penal, intenționat, acționând cu scopul de a-l învinui pe Spirin Denis de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.173 Cod penal, a depus o plângere, prin care a solicitat tragerea la răspundere penală a fostului soț al fiicei sale - Spirin Denis pentru faptul că, în perioada 01 ianuarie - iulie 2013, ultimul, în timp ce se afla la domiciliul din XXX, de nenumărate ori a manifestat un comportament fizic și verbal față de dânsa, prin care i-a lezat demnitatea și a creat o atmosferă neplăcută, umilitoare, prin constrângere fizică, psihică cu scopul de a o determina la întreținerea relațiilor sexuale, drept urmare, fiind inițiată cauza penală nr.2013421987, însă faptele indicate în realitate nu au avut loc.

Astfel, Raețcaia Tatiana a indus în eroare organul de urmărire penală, fapt stabilit prin ordonanța de clasare a procesului penal nr.2013421987 din 31 martie 2014, emisă în baza art.275 pct.1) Cod de procedură penală, menținută prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2014.

Tot ea, Raețcaia Tatiana, la 28 octombrie 2013 și 12 noiembrie 2013, aflându-se în incinta IP Botanica, mun.Chișinău, în biroul ofițerului de urmărire penală Galamiga Dumitru, fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru declarații mincinoase conform art.312 Cod penal, intenționat, acționând cu scopul de a-l învinui pe Spirin Denis de săvârșirea unei infracțiuni, a dat declarații mincinoase, precum că ultimul în mod forțat o săruta, îmbrățișa, convingând-o astfel să întrețină raport sexual, fapte, care în realitatea nu au avut loc.

Prin ordonanța din 31 martie 2014, s-a dispus clasarea procesului penal nr.2013421987, în legătură cu lipsa în acțiunile lui Spirin Denis a elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art.173 Cod penal, ordonanță menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2014.

În continuare, instanța de fond a stabilit că Raețcaia Victoria, la 30 octombrie 2013, aflându-se în incinta Inspectoratului de Poliție Botanica, mun.Chișinău, bd.Cuza-Vodă 9/3, fiind preîntâmpinată de răspunderea penală prevăzută de art.311 Cod penal, pentru denunțare falsă, intenționat, acționând cu scopul de a-l învinui pe Spirin Denis de săvârșirea unei infracțiuni, a depus plângere, solicitând tragerea la răspundere penală a ultimului pentru violența în familie avută loc în perioada 16 aprilie 2011 - august 2013 și s-a manifestat prin cauzarea suferințelor psihice și fizice, fapt ce a constituit temei pentru începerea urmăririi penale în cauza nr.2013422146, conform elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal.

Astfel, Raețcaia Victoria a indus în eroare organul de urmărire penală, fapt stabilit prin ordonanța de clasare a procesului penal nr.2013422146 din 31 martie 2014, emisă în baza art.275 pct.1) Cod de procedură penală și menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2014.

Tot ea, Raețcaia Victoria, la 18 noiembrie 2013, aflându-se în incinta Inspectoratului de Poliție Botanica, mun.Chișinău, în biroul ofițerului de urmărire penală Țara Malvina, fiind audiată în calitate de partea vătămată în cadrul procesului penal, a prezentat organului de urmărire penală declarații mincinoase, iar ulterior, la 24 octombrie 2014, aflându-se în incinta Inspectoratului de Poliție Botanica, mun.Chișinău, în biroul ofițerului de urmărire penală, Galamiga Dumitru, fiind audiată în calitate de parte vătămată în cadrul cauzei penale nr.2013422146, din nou a prezentat declarații mincinoase, învinuindu-l pe Spirin Denis de săvârșirea acțiunilor violente de ordin fizic și psihic, fapte care în realitatea nu au avut loc.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- partea vătămată D.Spirin, care a solicitat casarea acesteia în latura civilă, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă să fie admisă integral, dispunându-se încasarea din contul inculpatelor în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 20000 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 29750 lei, invocând că, la stabilirea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral, instanța de judecată urma să i-a în considerare atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice

suportate de către partea vătămată, cât și circumstanțele obiective care stau la baza acestora, precum că i-a fost pusă sub lovitură libertatea, onoarea și demnitatea; - că inculpatele au acționat ambele cu vinovăție sub formă de intenție directă; - instanța nu a ținut cont de bonurile de plată anexate la dosar, care certifică cheltuielile suportate de către el pentru asistența juridică;

- avocatul M.Fotescu în numele inculpatelor, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare a acestora, pe motiv că fapta inculpatelor nu întrunește elementele infracțiunilor și casarea încheierii de respingere a cererii privind sistarea lui D.Spirin ca parte vătămată, invocând că instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - vina inculpatelor în săvârșirea infracțiunilor incriminate nu este probată; - instanța nu a ținut cont de faptul că infracțiunile incriminate inculpatelor sunt infracțiuni contra justiției și în această cauză penală D.Spirin nu poate avea nici calitatea de victimă, nici de parte vătămată și nici de parte civilă; - ordonanțele organului de urmărire penală de recunoaștere în calitate de parte vătămată și parte civilă a lui D.Spirin din 27.05.2015 și 25.05.2015, nu corespund cerințelor prevăzute de art.58, 59 și 61 Cod de procedură penală; - din respectivele ordonanțe și din ordonanțele de punere sub învinuire, nu reiese că lui D.Spirin i-au fost cauzate pagube; - instanța nefondat a respins cererea lui privind sistarea calităților de victimă, parte vătămată și parte civilă recunoscute lui D.Spirin; - în cadrul cercetării judecătorești s-a dat citire la doar două procese-verbale de ridicare, însă nu s-au dat citire documentelor ridicate, deoarece acestea nu figurează în rechizitoriu, - acțiunea civilă înaintată în cadrul cauzei penale nu este întemeiată, or, în cazul în care acesta consideră că i s-a cauzat vreun prejudiciu, este în drept să se adreseze în instanța de judecată în ordine civilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, a fost respins apelul declarat de către avocatul M.Fotescu în numele inculpatelor ca nefondat și admis apelul declarat de către partea vătămată D.Spirin, casată sentința în latura civilă, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea în mod solidar de la inculpate a cheltuielilor de judecată suportate pentru asistența juridică, în mărime de 29750 lei. În rest sentința a fost menținută.

Cu referire la apelul declarat de către avocatul M.Fotescu în numele inculpatelor, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatelor de comiterea infracțiunilor imputate, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, fiind întrunite elementele constitutive ale acestor infracțiuni.

Consecvent, instanța de apel a indicat că vinovăția inculpatelor se confirmă prin declarațiile părții vătămate D.Spirin și actele cauzei - procesele-verbale de ridicare din 23.06.2015 și 27.10.2015, de audiere a părții vătămate V.Raețcaia din 18.11.2013, 14.02.2014 și 24.01.2014, de audiere a martorului V.Raețcaia din 29.11.2013, de sesizare despre săvârșirea unei infracțiuni din 29.10.2013, de audiere a părții vătămate T.Raețcaia din 28.10.2013 și 12.11.2013; plângerea lui V.Raețcaia din 30.10.2013; ordonanța procurorului în Procuratura sectorului Botanica, mun.Chișinău,

V.Lanovenco din 31.03.2014; încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 27.06.2014; decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23.10.2014.

Astfel, instanța de apel a precizat că probele enumerate supra și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, dezbăt în totalitate argumentele apelantului, precum că vinovăția inculpatelor în săvârșirea infracțiunilor imputate nu a fost probată.

Totodată, instanța de apel a reținut că apelul avocatului conține doar unele opinii asupra probatoriului administrat, fără a aduce argumente concrete în sensul cerințelor privind achitarea inculpatelor.

Cu referire la calitatea de victimă, parte vătămată și parte civilă a lui D.Spirin, pe care o contestă apelantul, instanța de apel a menționat că criticile aduse în acest sens sunt nefondate, or, fapta prejudiciabilă prevăzută la art.311 alin.(1) și art.312 alin.(1) Cod penal, atentează atât asupra valorilor sociale cu privire la activitatea de aflare a adevărului în procesul penal, cât și aduce prejudicii materiale și morale persoanei fizice sau juridice, de vreme ce făptuitorul în plângerea depusă, denunță, pretinsele acțiuni ilegale ale persoanei fizice sau juridice, care la rândul ei este nevoită să se apere de învinuirea adusă și, prin urmare, calitatea de parte vătămată a lui D.Spirin nu poate fi nici sistată și nici anulată, atât timp cât această calitate a survenit odată ce, prin acțiunile ilegale ale inculpatelor, i s-a cauzat prejudicii de ordin material și moral.

Complementar, instanța de apel a precizat că D.Spirin, în urma cauzelor penale pornite pe faptele incriminate de către inculpate a avut de suportat un prejudiciu moral, fiind în permanență invitat la audieri, acesta a fost recunoscut în calitate de bănuit și învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.173 și art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal, circumstanțe care la rândul lor au atras cheltuieli de ordin material, ce țin de apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lui legitime în cadrul procesului penal.

Cu referire la apelul declarat de către partea vătămată, instanța de apel, având în vedere circumstanțele în care i-a fost cauzat prejudiciul moral, echitatea socială și posibilitățile reale materiale ale inculpatelor, a considerat că prejudiciul moral în mărime de 20000 lei, solicitat de către D.Spirin este exagerat și disproporționat de mare. Totodată, a considerat că anume suma de 10000 lei, este de natura să restabilească și să repare prejudiciul moral cauzat, aceasta fiind proporțională suferințelor morale suportate, dar și corectă, având în vedere posibilitățile materiale reale ale inculpatelor, or, însușii condamnarea acestora constituie o satisfacție morală pentru partea vătămată.

Referitor la prejudiciul material, în virtutea prevederilor art.225 Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis că prima instanță neîntemeiat a admis doar în parte cerințele părții vătămate, or, aceasta a prezentat înscrisurile necesare care certifică suma cheltuielilor suportate pentru asistență juridică în cauzele penale nr.2013421987 și nr.2013421987, intentate la plângerile inculpatelor în care invocă pretinsele acțiuni ilegale ale lui D.Spirin, și care se ridică la suma de 29750 lei.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recursuri ordinare inculpatele care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitate, pe motiv că fapta lor nu întrunește elementele

infracțiunilor incriminate, precum și să fie casată încheierea prin care a fost respinsă cererea privind sistarea calității de parte vătămată recunoscută lui D.Spirin, invocând:

- în recursul declarat la 15.11.2017 - că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; - nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită; - instanța nu a ținut cont de faptul că infracțiunile incriminate lor sunt infracțiuni contra justiției și în această cauză penală D.Spirin nu poate avea nici calitatea de victimă, nici de parte vătămată și nici de parte civilă; - instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei, vinovăția lor de comiterea infracțiunilor incriminate, nefiind probată; - acțiunea civilă a fost admisă eronat, or, participarea lui D.Spirin ca parte vătămată în respectiva cauză penală este ilegală, iar în cazul în care acesta consideră că și s-a cauzat vreun prejudiciu este în drept să se adreseze în instanța de judecată în ordine civilă, în rest invocând aceleași temeiuri ca și în apelul declarat de avocat, descrise la pct.3 al prezentei decizii;

- în recursul declarat la 21.02.2018 - că D.Spirin s-a adresat în instanța de judecată în ordine civilă cu cerere împotriva Ministerului Justiției și Procuraturii mun.Chișinău, oficiul Botanica, în rezultat fiind pronunțată hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul central din 01.02.2018, prin care s-a dispus încasarea prejudiciului moral în mărime de 2000 lei și obligarea procurorului și procurorului ierarhic superior să prezinte scuze oficiale pentru supunerea neîntemeiată la urmărire penală, iar pretențiile în partea constatării violării art.4 din Protocolul nr.7 CtEDO, a prejudiciului material în mărime de 13750 lei și cheltuielilor de judecată au fost respinse; - D.Spirin se folosește de lacunele legislației de procedură penală (art.61, 62 Cod de procedură penală), celei civile (art.1405, 1422, 1423 Cod civil) și Legii nr.1545-XIII din 25.02.1998.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpate, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului și a părții vătămate expusă în referințe, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursurilor ordinare, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Cu referire la recursul declarat de către inculpate la 21.02.2018.

Potrivit art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În conformitate cu prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Momentul de la care începe să curgă termenul de atac este riguros precizat de lege, adică data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată din 20.09.2017, atât inculpata V.Raețcaia, cât și avocatul M.Fotescu în numele inculpatelor V.Raețcaia și T.Raețcaia au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel, instanță care, respectând prevederile art.338 alin.(3) Cod de procedură penală, a anunțat participanții la proces că pronunțarea deciziei motivate va avea loc la 18.10.2017, ora 14.00 (f.d.119 v.2). În ședința de judecată din 18.10.2017, după cum

rezultă din procesul-verbal (f.d.119 v.2), la pronunțarea deciziei motivate nu s-au prezentat nici inculpatele și nici avocatul, dar instanța, respectând prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură penală, la data de 20.10.2017, a expediat participanților la proces câte o copie a deciziei motivate (f.d.146 v.2). Mai mult, potrivit recipisei, T.Raetcaia a primit copia deciziei motivate la data de 18.10.2017 (f.d.145 v.2).

Astfel, termenul de 30 de zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală, pentru depunerea recursului ordinar, urma să expire la sfârșitul zilei de 19.11.2018.

Reținând faptul că acestea au depus al doilea recurs ordinar la data de 21.02.2018 (f.d.228-230 v.2), adică după expirarea termenului legal de 30 de zile, Colegiul penal conchide că acesta nu poate fi considerat ca declarat în termen.

Mai mult, atât în dispozitivul deciziei motivate, cât și în dispozitivul deciziei din 20.09.2017, instanța a explicat modul și termenul de atac al deciziei în instanța ierarhic superioară (f.d.121, 144 v.2).

Colegiul atestă că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Având în vedere că în situația în care recursul este respins ca fiind declarat peste termen, instanța de recurs nu poate să se expună asupra temeiurilor invocate în recursul declarat la 21.02.2018.

Potrivit prevederilor art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, și, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Având în vedere cele expuse supra, Colegiul penal constată că recursul ordinar declarat de către inculpate la 21.02.2018 este declarat peste termenul de declarare a recursului, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală și astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității lui ca fiind declarat peste termen.

Cu referire la recursul declarat de către inculpate la 15.11.2017.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanța de fond ori de apel.

Recurentele în recurs au invocat drept temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Astfel, analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

După cum rezultă din conținutul recursului, autoarele acestuia nu sunt de acord cu condamnarea lor în baza art.311 alin.(1) și art.312 alin.(1) Cod penal, invocând că

instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei, nevinovăția lor nefiind probată, or, instanța, deși a pus la baza condamnării procesele-verbale de ridicare din 23.06.2015 și 27.10.2015, dându-le citire în ședința de judecată, nu a dat citire documentelor ridicate.

La acest capitol, Colegiul menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul constată că instanța de apel, contrar celor invocate de către recurente, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, verificându-le sub aspectul pertinentei și concluziei, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lor de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.311 alin.(1) și art.312 alin.(1) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

Conform textului deciziei, instanța a conchis că vinovăția inculpatelor se dovedește prin cumulul de probe acumulate legal în cadrul urmăririi penale și cercetate nemijlocit în instanțele de judecată și anume, prin:

- declarațiile părții vătămate, potrivit cărora, în timpul căsătoriei a fost convins de fosta soacră, inculpata T.Raietcaia să investească bani în procurarea unui apartament nou, în valoare de peste 33000 euro. După desfacerea căsătoriei cu V.Raietcaia, la începutul lunii octombrie 2013, inculpatele au depus plângere la organele de poliție, prin care el a fost învinuit de către acestea în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.173 Cod penal și că nu ar fi restituit acestora o sumă de bani, solicitând pornirea urmăririi penale pe ambele fapte, inculpatele au săvârșit faptele descrise din interes material, și anume pretinzând la cota lui partea din apartament și la încasarea pensiei de întreținere pentru copil în valoare de 7000 lei lunar, deși după acesta s-a stabilit că nu el este tata copilului. A suportat cheltuieli pentru asistența juridică în cadrul examinării cauzelor penale intentate la plângerile inculpatelor, iar faptul că a fost învinuit în comiterea a două infracțiuni, în urma cărui fapt a existat riscul să fie condamnat la închisoare, a suportat disconfort psihologic;

și actele cauzei - plângerea inculpatei V.Raietcaia depusă la 30.10.2013, prin care, fiind preîntâmpinată de răspunderea penală în conformitate cu art.311 Cod penal, pentru denunțare falsă, a solicitat atragerea la răspundere penală a lui D.Spirin pentru cauzarea suferințelor psihice și fizice;

- procesul-verbal de ridicare din 23.06.2015, potrivit căruia de la L.Țurcan, specialist principal din cadrul Procuraturii Botanica, mun.Chișinău au fost ridicate în original documente: procesele-verbale de audiere a victimei V.Raietcaia din 18.11.2013, de audiere suplimentară a părții vătămate V.Raietcaia din 24.01.2014 și 14.02.2014, de sesizare despre săvârșirea unei infracțiuni de către T.Raietcaia din 28.10.2013, de audiere a părții vătămate T.Raietcaia din 28.10.2013, de audiere suplimentară a părții vătămate T.Raietcaia din 12.11.2013, de audiere a martorului V.Raietcaia din 29.11.2013, copia ordonanței de clasare a procesului penal nr.2013421987, copia încheierii judecătorului de instrucție din 27.06.2014, copia deciziei Colegiului penal al Curții de Apel din 23.10.2014, recunoscute în calitate de mijloc material de probă;

- procesul-verbal de ridicare din 27.10.2015, potrivit căruia de la L.Țurcan, specialist principal din cadrul Procuraturii Botanica, mun.Chișinău au fost ridicate

documentele: ordonanțele de începere a urmăririi penale pe cauzele penale nr.2013421987 din 29.10.2013 și nr.2013422146 din 20.11.2014, procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii a lui T.Raețcaia din 28.10.2013; cererea lui V.Raețcaia privind atragerea la răspundere penală din 30.10.2013, ordonanța de scoatere de sub urmărire penală a lui D.Spirin și clasare a procesului penal din 31.03.2014; ordonanța procurorului ierarhic superior de respingere a cererii din 12.05.2014, încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Botanica din 27.06.2014, decizia Colegiului penal al Curții de Apel din 23.10.2014, extrasul din registrul de stat al populației în privința lui T.Raețcaia, extrasul din registrul de stat al populației în privința lui V.Raețcaia;

- procesele-verbal de audiere a părții vătămate V.Raețcaia din 18.11.2013, 14.02.2014 și 24.01.2014, potrivit cărora aceasta, fiind preîntâmpinată în temeiul art.312 Cod penal, despre răspunderea penală pentru declarații mincinoase a declarat împotriva lui D.Spirin;

- procesul-verbal de audiere a martorului V.Raețcaia din 29.11.2013, din care reiese că aceasta fiind preîntâmpinată în temeiul art.312 Cod penal, despre răspunderea penală pentru declarații mincinoase a declarat împotriva lui D.Spirin;

- procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea unei infracțiuni din 29.10.2013, potrivit căruia T.Raețcaia, fiind preîntâmpinată, în temeiul art.311 Cod penal, de răspundere penală pentru denunțare falsă, a solicitat atragerea la răspundere penală a lui D.Spirin pentru manifestarea unui comportament fizic și verbal față de aceasta, lezându-i demnitatea și creând o atmosferă neplăcută, umilitoare, prin constrângere fizică și psihică cu scopul de a o determina la întreținerea relațiilor sexuale;

- procesele-verbale de audiere a părții vătămate T.Raețcaia din 28.10.2013 și 12.11.2013, potrivit cărora aceasta, fiind preîntâmpinată, în temeiul art.312 Cod penal, despre răspunderea penală pentru declarații mincinoase, a declarat împotriva lui D.Spirin;

- ordonanța procurorului în procuratura sectorului Botanica, mun.Chișinău, V.Lanovenco din 31.03.2014, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărirea penală în cauza nr.2013421987 a lui D.Spirin, pe motiv că nu există faptul infracțiunii prevăzute la art.173 Cod penal, scoaterea de sub urmărirea penală în cauza nr.2013421987 a lui D.Spirin, pe motiv că nu există faptul infracțiunii prevăzute la art.201¹ alin.(2) lit.a) Cod penal și clasarea procesului penal în cauza nr.2013421987;

- încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 27.06.2014, prin care a fost respinsă plângerea avocatului P.Railean, înaintată în interesele inculpatelor împotriva ordonanței de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală și clasarea procesului din 31.03.2014, în cauza penală nr.2013421987, precum și a ordonanței procurorului ierarhic superior care a respins plângerea prealabilă;

- decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23.10.2014, prin care a fost respins ca nefondat recursul avocatului P.Railean, înaintat în interesele inculpatelor și menținută încheierea Judecătoriei Botanica din 27.06.2014, privind refuzul anulării ordonanței procurorului de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală și clasarea procesului penal în privința lui D.Spirin.

Probele indicate sunt detaliat descrise în hotărârea recurată, fiind pertinente și concludente, utile și veridice, coroborează între ele și nu prezintă temeii de îndoială, astfel fiind indubitabil dovedită prezența în acțiunile inculpatelor a elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate.

Complementar, Colegiul penal constată că recurențele își întemeiază recursul în principal pe aprecierea probelor, considerând că au fost condamnate în lipsa unui probatoriu, invocând în special că instanța a pus la baza condamnării procesele-verbale de ridicare din 23.06.2015 și 27.10.2015, dându-le citire în ședința de judecată, însă nu a dat citire documentelor ridicate, deoarece acestea nu figurează în lista probelor indicate în rechizitoriu și precizează că acest argument nu poate constitui temei de casare a hotărârii instanței de judecată, or, atunci când este prezentat un document la care sunt anexate altele, nu este necesară nominalizarea acestora, ci prezența lor fizică, fiind suficientă nominalizarea celui dintâi, la caz, procesele-verbale de ridicare din 23.06.2015 și 27.10.2015.

Astfel, Colegiul penal reține că la materialele cauzei, în calitate de probe, sunt anexate atât procesele-verbale indicate, cât și actele care au fost ridicate (f.d.14-45, 106-134 v.1). Mai mult, actele anexate la procesele-verbale de ridicare sunt indicate în ordonanțele organului de urmărire penală din 02.07.2015 și 27.10.2015 (f.d.46, 145 v.1)

Mai mult, instanța de recurs menționează că solicitările recurențelor bazate pe aprecierea probelor și circumstanțelor cauzei nu constituie temei pentru reexaminarea cazului. Or, modul de apreciere a probelor și circumstanțelor cauzei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, aprecierea probelor fiind obiectul examinării cauzei în fapt și în drept fie în prima instanță, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri legale și întemeiate.

Ca temei de recurs recurențele au invocat și pct.12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală - faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal conchide că motivul la care se referă inculpatelile nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești, deoarece instanțele de judecată nu au făcut o altă încadrare juridică a faptelor comise de către T.Raețcaia și V.Raețcaia decât cea în baza căreia acestea au fost puse sub învinuire, astfel că faptelor inculpatelilor le-a fost dată o apreciere și încadrare juridică corectă.

Totodată, Colegiul penal constată că recurențele în recurs invocă aceleași motive pe care le-a invocat apărătorul lor în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu, le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, indicând temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea lor, precum și motivele adoptării soluției, pe care Colegiul și-o asumă în totalitate.

Având în vedere acest aspect, instanța de recurs își însușește în întregime alegațiile instanței de apel (f.d.129-144 v.2), redate succint la pct.4 al prezentei decizii și consideră că o expunere repetată asupra lor este inutilă, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România din 16.02.2010*, în pct.37 al Hotărârii a statuat că, dacă art.6 § 1 din Convenția EDO obligă instanțele să își motiveze deciziile, acesta nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19.04.1994*). Cu toate acestea, noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real

chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (*Helle împotriva Finlandei*, 19.12.1997).

Prin urmare, argumentele recurențelor indicate la pct.5 al prezentei decizii nu sunt întemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Analizând materialele cauzei și hotărârea judecătorească atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat la 15.11.2017 și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar și celui suplimentar declarat de către inculpatele Raetcaia Tatiana și Raetcaia Victoria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, în propria lor cauză penală, cel declarat la 15 noiembrie 2017, ca fiind vădit neîntemeiat, iar cel declarat la 21 februarie 2018, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 decembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu